

Капітал підприємства

Капітал - одна з найбільш використовуваних економічних категорій. Він є базою створення і розвитку підприємства й у процесі функціонування забезпечує інтереси держави, власників і персоналу. Будь-яка організація, що веде виробничу чи іншу комерційну діяльність повинна мати визначений капітал, що представляє собою сукупність матеріальних цінностей і коштів, фінансових вкладень і витрат на придбання прав і привілеїв, необхідних для здійснення його господарської діяльності.

Розглядаючи економічну сутність капіталу підприємства, слід зазначити такі його характеристики як:

Капітал підприємства є основним чинником виробництва. У системі факторів виробництва (капітал, земля, праця) капіталу належить пріоритетна роль, тому що він поєднує усі фактори в єдиний виробничий комплекс.

Капітал характеризує фінансові ресурси підприємства, що приносять дохід. У даному випадку він може виступати ізольовано від виробничого фактора у формі інвестованого капіталу.

Капітал є головним джерелом формування добробуту його власників. Частина капіталу в поточному періоді виходить з його складу і попадає в "кишеню" власника, а частина капіталу, що накопичується, забезпечує задоволення потреб власників у майбутньому.

Капітал підприємства є головним вимірником його ринкової вартості. У цій якості виступає насамперед власний капітал підприємства, що визначає обсяг його чистих активів. Поряд з цим, обсяг використовуваного власного капіталу на підприємстві характеризує одночасно і потенціал залучення їм позикових фінансових засобів, що забезпечують одержання додаткового прибутку. У сукупності з іншими факторами - формує базу оцінки ринкової вартості підприємства.

Динаміка капіталу підприємства є найважливішим показником рівня ефективності його господарської діяльності. Здатність власного капіталу до самозростання високими темпами характеризує високий рівень формування й ефективний розподіл прибутку підприємства, його здатність підтримувати фінансову рівновагу за рахунок внутрішніх джерел. У той же час, зниження обсягу власного капіталу є, як правило, наслідком неефективної, збиткової діяльності підприємства.

По приналежності підприємству виділяють власний і позиковий капітал. Власний капітал характеризує загальну вартість засобів підприємства, що належать йому на праві власності і використовуваних їм для формування визначеної частини активів. Ця частина активу, сформована за рахунок інвестованого в них власного капіталу, являє собою чисті активи підприємства. Власний капітал містить у собі різні по своєму економічному змісті, принципам формування і використання джерела фінансових ресурсів: статутний, додатковий, резервний капітал. Крім того, до складу власного капіталу, яким може оперувати господарюючий суб'єкт, без застережень при здійсненні угод, входить нерозподілений прибуток; фонди спеціального призначення та інші резерви. Також до власних засобів відносяться безоплатні надходження й урядові субсидії. Величина статутного капіталу повинна бути визначена в статуті й інших установчих документах організації, зареєстрованих в органах виконавчої влади. Вона може бути змінена тільки після внесення відповідних змін в установчі документи.

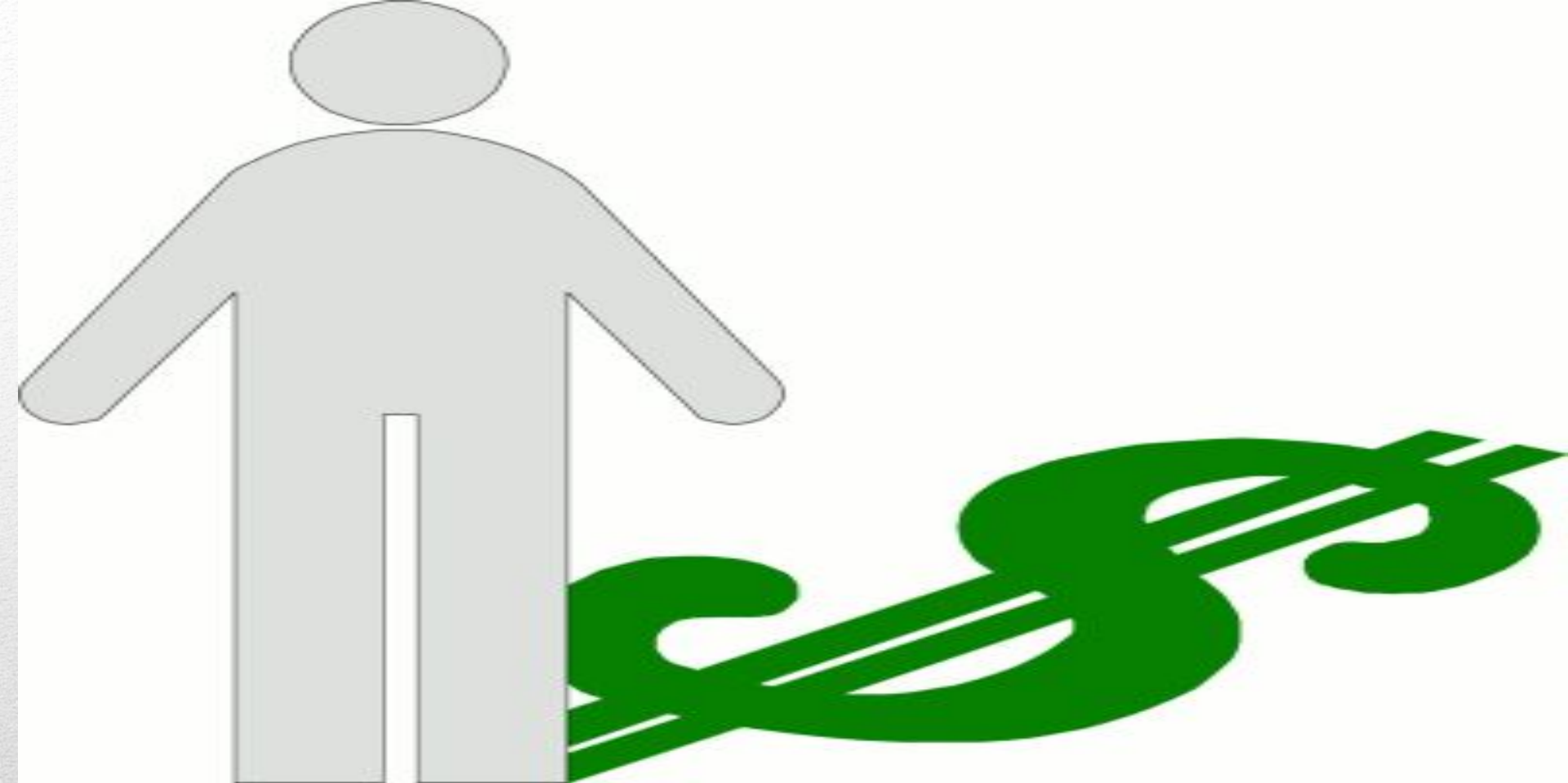

Резервний капітал - це частина власного капіталу, що виділяється з прибутку організації для покриття можливих збитків і втрат. Величина резервного капіталу і порядок його утворення визначаються законодавством України і статутом організації.

ILLUSTRATION: MARK MATCHO

Нерозподілений прибуток - основне джерело нагромадження майна підприємства чи організації. Це частина валового прибутку, що залишилася після сплати податку на прибуток у бюджет і відволікання засобів за рахунок прибутку на інші цілі.

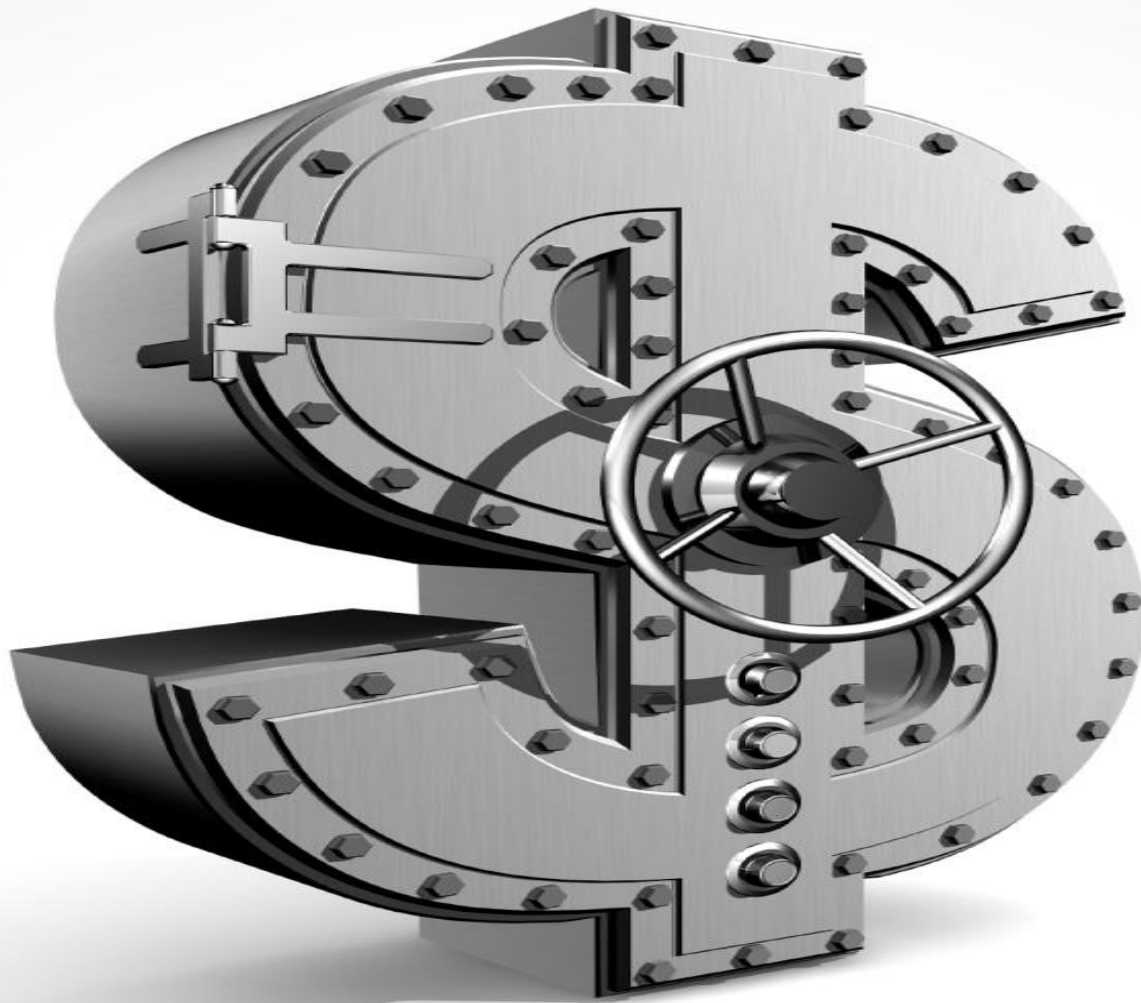

Інвестований капітал включає номінальну вартість простих і привілейованих акцій, а також додатково оплачений (понад номінальну вартість акцій) капітал. До даної групи звичайно відносять і безоплатно отримані цінності. Перша складова інвестованого капіталу представлена в балансі статутним капіталом, друга - додатковим капіталом (у частині отриманого емісійного доходу), третя - додатковим капіталом (у частині безоплатно отриманого майна) чи фондом соціальної сфери.

Накопичений капітал знаходить своє відображення у виді статей, що виникають у результаті розподілу чистого прибутку. Незважаючи на те, що джерело утворення окремих складових накопиченого капіталу одне - нерозподілений прибуток, цілі і порядок формування, напрямки і можливості використання кожної його статті істотно відрізняються.

По формах інвестування розрізняють капітал у грошовій, матеріальній і нематеріальній формах, використовуваний для формування статутного капіталу підприємства. Інвестування капіталу в цих формах дозволено законодавством при створенні нових підприємств, збільшенні обсягу їхніх статутних фондів.

По об'єкту інвестування виділяють основний і оборотний види капіталу підприємства. Основний капітал характеризує ту частину використовуваного підприємством капіталу, що інвестований в усі види його необоротних активів. Оборотний капітал характеризує ту його частину, що інвестована в усі види його оборотних активів.

По формах власності виділяють приватний і державний капітал, інвестований у підприємство в процесі формування його статутного капіталу.

По характеру використання власником виділяють споживчий і накопичувальний (реінвестуємий) види капіталу. Споживчий капітал після його розподілу на цілі споживання утрачає функції капіталу. Він являє собою відтік засобів підприємства, здійснюваний з метою споживання (виплати дивідендів, відсотків, соціальні потреби підприємства і його працівників). Капітал, що накопичується, характеризує різні форми його приросту в процесі капіталізації прибутку, дивідендних виплат .

Студента групи Ф-11

Лейбюка Михайла
